

Tri žitna zrna, korenček in seno

"Zima in fajmošter nič ne dasta sama od sebe," je rek, ki ga stari Trentarji še pomnijo zaradi dolgih zim in nekega trdosrčnega župnika, ki se očitno ni zgledoval po dobrosrčnem sv. Miklavžu. Tu in tam se kdo domisli svojega otroštva, ko so mu starši pravili o Miklavževi jami v Zadnjici in o sv. Miklavžu v njej. Otroci so na njegov god vrsto let prejemale skromne darove in verjeli, da jih je prinesel iz jame v Ozebniku. Časi so se zamenjali. Nihče ni več verjel vanj in svetnik se je izselil iz Posočja.

Čiv čiv čiv čiv, jaz sem še živ, živ, živ, se je drobnri vrabček navsezgodaj zjutraj razveselil življenja pod svobodnim soncem Pravljčarije. Kaj bi se ga ne, ko pa je malo pred tem na sveže pobeljenih tleh pred seboj opazil tri zrna. Tri debela pšenična zrna. Kakšna sreča, kakšen čudež, sredi zasneženega polja se zlati zrnje, ki bo nahranilo lačni želodček drobne ptice. Radosti se sivi vrabček med zobanjem in navihano opreza, kdo bi mu jih lahko nasul. Morebiti mladi gozdar? Toda vrabček je sam samcat na širni poljani, obsijani s prvimi sončnimi žarki. Nikjer ni nikogar, in ko pozoba vse tri priboljške, brž odfrči v zavetje golega kostanja pred gospodičnino hiško.

Prejšnjo noč je izdatno snežilo. Pobelilo ni samo Triglav in okoliške gore, ampak tudi dolino Zadnjice, Trento, Sočo in vse vmes.

Snežna tihota je vladala v zraku in na tleh, ko je iz zasneženega gozda skoraj neslišno priskakljaj najbolj boječi zajec v dolini. Prav tisti, ki je zaradi strahu tako hitro tekkel, da je nekoč med tekom celo svoje ime izgubil. Od takrat naprej so mu vsi rekli kar Zajec brez imena.

"Uf, uf, kako sem lačen! Saj se mi bodo še pajčevine zaredile v trebuščku, če ne bom čim prej našel kakšnega zalogajčka," je tarnal med preskakovanjem kamnov v zametenem Belem potoku. Poleg lakote ga je pestil še mraz, ki se mu je ugnedzil v premrle tačke. Saj je bilo res prav nemarno mrzlo. Zajec brez imena je še hitreje skočil in ob doskoku s smrčkom dregnul v nekaj oranžnega, kar je štrlelo iz sveže zapadlega snega.

"Če to ni svež slasten korenček, jaz nisem prestrašeni zajec," je pomislil.

Ko ga je izvlekel, so mu oči kar zažarele od sreče. V svojem gobčku je res stiskal ogromen koren.

"Vau, to pa je pravi čudež!" se je razveselil in ga brž pohrustal.

Drobna laž brez snopa sena

Isto zimsko jutro je vzradostilo tudi precej potrto srno Drno. Že tri krmišča je obiskala, pa je nikjer ni pričakala niti ena bilka sena. Tanke nogice so se ji globoko udirale v sveži sneg, kar jo je že precej utrudilo. "Joj, kako mi kruli po želodcu. Če ne bom hitro česa zaužila, bom umrla od lakote," je izgubljala pogum. Noge so jo kar same nosile še zadnjemu krmišču naproti, ko je na poti zagledala kupček imenitnega sena. Zlahka bi prisegla, da ga še pred eno sekundo ni bilo tam in da se je v bistvu pojavil na zelo čuden, če ne celo na čudežen način. Srna Drna ga je brez omahovanja použila in se umaknila na varno, da bi ga v miru prežvekovala. In tam, na toplih tleh pod domačo smreko, se ji je slednjič utrnilo: "Prav gotovo mi je seno pričarala naša čudodelna, darežljiva vila Aliv!"

Hvaležna srna Drna je pohitela k vili. "Hvala, hvala, hvala ti," se je vsa zasopla zahvaljevala začudenim Aliv, ki se ji še sanjalo ni, čemu vsa tista hvala iz Drninih ust. Ker pa za nič na svetu ne bi hotela niti mogla priznati svoje nevednosti, je le malomarno zamahnila s svojo ljubko ročico, nežno izrekla "Bilo mi je v veliko veselje" in s pomočjo svoje čarobne paličice nemudoma izginila pred čudovitimi začudenimi srninimi očmi.

"Le zakaj je kar izpuhtela? Niti pozdravila me ni," se je nazaj grede čudila Drna.

Vila je izginila zato, ker ji je postalo malce nerodno. Saj je bila res samo mičkena, drob-cena laž, ki jo je izustila, ampak ljudi je slišala praviti, da ima vsaka laž kratke noge, zato si res ni želela, da bi jo srna odkrila.

Prav nelagodno je zakročila nad Belim potokom, ko se je pred njo pojavil Zajec brez imena. "O, botra Aliv, srčna hvala za vašo poslastico. Sploh ne veste, kako zelo ste me razveselili z njo! Ali mi lahko pričarate še eno?" je zagosto-besedil zajec.

Vila se je zagledala vanj še bolj začudeno kot v Drno in postala čisto zares zaskrbljena. Namesto priznanja je spet izustila drobno laž, kako zelo ji je bilo v veselje, in si spet pričarala nevidnost.

Pa kaj je zdaj to? Zakaj vsi mislijo, da jim je ravno ona pričarala priboljške – je bila čisto iz sebe, ko ji je tudi sivi vrabček začel čivkati velikansko zahvalo. Le kdo je delil darila po Pravljji-čariji, se je spraševala in odletela visoko v zrak. Kajti z višine se vidi več.

Jutranji lov za vonjavami

Gospodična se je tistega jutra zbudila zgodaj, a je vseeno celo dopoldne preživela ob srkanju kave in branju ljubezenskega romana v zavetju tople postelje. Prvič je vstala še v mraku, saj jo je močno tiščalo lulat. V mrzli kuhinji jo je že čakala Dixie. "Hov hov, hov, brž me spusti na jutranji lov za svežimi vonjavami," je zaprosila skrbnico. Gospodična je res na stežaj odprla vrata in ne-strpno psičko izpustila na prosto, sama pa si je nataknila cokle in odnesla pepel na vrt. Potem je v kaminu razpihala skoraj ugaslo žerjavico, da so prvi plameni obliznili priloženo suhljad in polena. Skuhala si je dišečo kavo in se s polno skodelico piškotov na pladnju vrnila v posteljo. Tam je vztrajala, dokler se izba ni toliko ogrela, da se je upala preobleči in se še sama odpraviti na plano.

Svetloba sveže zapadlega snega jo je skoraj oslepila, na poljani pa je čarala pravo zimsko pravljico, ki jo je sonce le še polepšalo. S ko-stanja je začivkal drobcen siv vrabček, srna je preskočila ograjo in mali zajec je skakljal gozdu naproti. "O, kako živo je danes," je bila navdušena gospodična. Premerila je okolico, psičke pa ni zagledala, zato jo je poklicala. Toda kuža se ni oglasila. Pitbulke kljub številnim klicem ni bilo od nikoder, zato si je gospodična na gojzar-je zapela krpelje in se jo odpravila iskat. Težkega dela ni imela, saj so se v snegu dobro videle pasje stopinje. Križ kraž so jo vodile čez drn in

strn, dokler se ni znašla iz oči v oči s svojo pasjo prijateljico.

"Ja, kaj pa ti stiskaš med zobmi?" se je začudila. Ko je Dixie iz gobca izpustila v rdeč celofan zavito stvar, prevezano z zlatim trakom, je na belem listku z zlatimi črkami opazila napis Za gospodično.

Radovedna je odvila ovoj in v njem našla darilce: tri suhe rožiče in za pest orehovih jedrc. "Naj me šment, če to ni Miklavževo darilo. Saj res. Danes goduje sveti Miklavž. Le kje si ga srečala?" je vprašala psičko, ki ji je odgovorila le s pomen-ljivim lajanjem.

"Kakšna škoda, da ljudje ne razumemo pasje govorice," je pomodrovala gospodična.

Doma je brž zmlela rožiče in orehe, dodala sladke smetane in malo sladkorja, zamesila testo in čez nekaj ur je iz hišice že zadišalo po slastni potički.

Gremo na pot!

"Dobra volja je najbolja, to si piši za uho," je tiho popeval visok klen možakar. S pohodno palico v roki in z veliko malho na hrbtu, v kateri je nosil vse svoje imetje, je že navsezgodaj zjutraj strumno koračil po planinski stezi navzgor.

Navajen najhujšega mraza je s kučmo na glavi, odet v tople kožuh in v visoke škornje obut, pre-potoval zelo dolgo pot. Iz preglasne Furlanije se je odpravil komaj pred enim dnevom, zdaj pa je prehodil že vso zadnjo dolino pod Triglavom, ko se je slednjič znašel pod vznožjem Zadnjiškega Ozebnika. Ozrl se je proti nakodranemu gor-skemu očaku in skrbno motril njegovo skalovje, pečine in police. "Hm, vse kaže, da je še vedno tam. Če je prazna, bom v njej gotovo našel svoj mir," si je zamrmral v gosto belo brado, da so njegovi mehki brki posrkali izgovorjeno, in se odločno napolil proti izbranemu cilju. Da ni navaden človek, se je izkazalo šele, ko je moral premagati veliko oviro: visoko skalo je presko-čil kot najbolj okreten kozorog in se znašel na polici, ki je vodila v manjšo jamo. S police se je risal imeniten razgled na celotno dolino, na Kriške pode, Stenar, Gamsovec, Sovatno, tudi na Luknjo in celo Triglav se je prikazal izza svojih tančic.

"O, saj je še lepše, kot sem si zapomnil," je bil za-dovoljen, ko se je ozrl naokrog. V votlino je odložil svojo veliko malho, pripravil mehko ležišče in si naposled oddahnil. "Tu me gotovo nihče ne bo motil in bom v miru prespal preostanek leta," je Miklavž verjel svojim mislim, še preden si je sezul visoke škornje in se zavil v mehko odejo. Seveda je bil prav on tisti, ki je na dan svojega godovanja sivemu vrabčku natrosil zrnec, po-



klonil sladkega korena boječemu zajcu in slastnega sena prezebli srni Drni. Na smeh mu je šlo, ko se je domislil iznajdljive vile Aliv in njenih nerodnih laži. Potem je pomislil še na dobrosrčno psičko, ki mu je delala družbo na poti skozi zadnjo dolino. Vštric sta se znašla na poti mimo počitniške hiške, v kateri je že nekaj let živel gospodična.

Žival ga je takoj prepoznala in ogovorila: "Ti si pa prav gotovo sv. Miklavž osebno, hov hov!"

"Res je. Kar Miklavž mi reci. Kako pa si ugotovila, kdo sem? Po mnogih letih se vračam domov," ji je zaupal Miklavž.

"Videla sem te, ko si obdaroval živali, ampak veš, tudi jaz imam prošnjo zate," mu je zaupala psička.

"No, povej, česa si pa ti želiš," jo je z blagim glasom vprašal svetnik.

"Jaz ne potrebujem ničesar, saj za vse poskrbi moja gospodična. Njej bi rada naredila veselje. Saj vem, da obdaruješ le otroke, ampak prosim te, naredi izjemo in tokrat nekaj podari tudi moji ljubi prijateljici," je zaprosila Dixie in dobri mož jo je prav rad uslišal.

Miklavž je sivemu vrabčku natrosil zrn, poklonil sladkega korena boječemu zajcu in slastnega sena prezebli srni Drni. Dixie pa je poskrbela, da je Miklavž obdaril tudi njeno gospodarico. Ilustracija Jernej Myint

"Torej še obstajajo kraji, kjer ljudje in živali ohranjajo zlato srce," si je zadovoljno zamrmral v brk, preden je trdno zaspal.

Sveti mož je že dolgo vlekel dreto in glasno smrčal, ko so se po dolini začeli prebujati najmlajši Trentarji in Trentarice. Pomeli so si oči in se navdušeno zazrli skozi okno.

"Juhuhu, sneg je spet tu," so vriskali in se brž oblekli v topla oblačila.

Nekateri so celo zajtrk preskočili, da bi se lahko čim prej spet sankali. Ko pa so odprli vrata, so kar zazijali od začudenja. Vsakega je na pragu čakalo skromno darilo, zavito v rdeč celofan in prevezano z zlatim trakcem. Po dolini se je hitro razširil glas, da se je vrnil sv. Miklavž.

Odtlej so se otroci in tudi odrasli vselej ustavili, če so se znašli pod Miklavževo jamo. Vzeli so si čas, dvignili pogled proti črni luknji v gori in si zaželeli, da jih dobri mož nikoli več ne zapusti. ◉